

ПАЛЄЄВ ВЛАДИСЛАВ, здобувач вищої освіти

Науковий керівник – **БУРКОВСЬКА АННА**, доктор філософії (економіка), доцент кафедри менеджменту та маркетингу, **Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв**

СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ АГРАРНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

Один із основних аспектів стратегічного управління в аграрному бізнесі полягає в здатності підприємств адаптуватися до змінюваних умов навколишнього середовища. Кліматичні умови, природні катастрофи, зміни в сільськогосподарських технологіях і навіть політичні ризики можуть значно вплинути на ефективність діяльності. У таких умовах важливо розробляти стратегії, які дозволяють мінімізувати ризики та забезпечити стійкість підприємств перед невизначеністю [1]. Наприклад, застосування інноваційних технологій, таких як точне землеробство, може допомогти оптимізувати витрати на ресурсні потреби та підвищити врожайність при збереженні екологічної стійкості.

Крім того, важливою складовою стратегічного управління є фінансова стійкість підприємства. У зв'язку з коливаннями цін на сільськогосподарську продукцію, непередбачуваними економічними кризами та змінами в політичному середовищі, аграрним підприємствам потрібно мати чіткі фінансові стратегії, що дозволяють зберігати ліквідність та гарантують стабільний розвиток навіть у складні часи [2]. Одним із варіантів є створення резервних фондів, диверсифікація джерел фінансування та розширення ринків збуту.

Не менш важливою є стратегія взаємодії з державою та відповідним регулюванням. В умовах постійних змін у законодавстві та аграрній політиці, підприємства мають бути готові до швидкої реакції на нові нормативні акти, що можуть вплинути на їхню діяльність. Для цього важливим є моніторинг законодавчих ініціатив, участь у громадських обговореннях та взаємодія з органами влади для забезпечення сприятливого середовища для ведення бізнесу [3]. Спільно з державою можна вирішувати питання підтримки аграріїв через субсидії, державні програми страхування, пільгове кредитування тощо.

Одним із найскладніших викликів для аграрних підприємств є глобалізація та конкуренція на міжнародному ринку. Збільшення кількості конкурентів, як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку, вимагає від підприємств постійної адаптації своїх стратегій. Важливими аспектами цієї адаптації є інвестування в інновації, зниження собівартості продукції, покращення якості товарів і розвиток бренду [4]. Також важливо звертати увагу на стратегії виходу на нові ринки, зокрема, шляхом розвитку експорту та пошуку нових партнерів за кордоном.

Не менш важливу роль у стратегії аграрного підприємства відіграє розробка програм розвитку людських ресурсів. Компетентні працівники, які

володіють сучасними знаннями та навичками, є важливою складовою успіху. В умовах постійних змін, які відбуваються в аграрному секторі, знання новітніх технологій, навички управління та стратегічного планування допомагають забезпечити підприємству ефективну діяльність і конкурентоспроможність [5].

З урахуванням сучасних умов, підприємствам аграрного сектора необхідні нові підходи та інструменти для стратегічного планування, що сприятимуть інноваційному розвитку [1]. Цей розвиток має забезпечити не лише високу результативність, ефективність і конкурентоспроможність, а й резильєнтність підприємства, яка стає все більш важливою складовою економічної системи. Резильєнтність визначає здатність організації долати різноманітні шоки та продовжувати свою діяльність в умовах складних ситуацій та викликів [2]. Тому важливим завданням стратегічного управління в аграрних підприємствах є визначення пріоритетів інноваційного розвитку, що дозволить створити нове стратегічне бачення та визначити ключові завдання для реагування на сучасні виклики. Отже, стратегічне управління аграрними підприємствами в умовах сучасних викликів є багатогранним процесом, що вимагає інтеграції інновацій, фінансової стійкості, ефективного регулювання та адаптації до глобальних змін. Тільки за умови правильного застосування цих стратегій підприємства можуть забезпечити стабільний розвиток і стати успішними на конкурентному ринку.

Список використаних джерел:

1. Бурковська А.І., Дубенюк Я.О. Маркетингова стратегія як елемент управління підприємством в умовах українського сьогодення. *Modern Economics*. 2024. № 44(2024). С. 36-40. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V44\(2024\)-05](https://doi.org/10.31521/modecon.V44(2024)-05).
2. Полторак А.С., Сухорукова А. Л., Бурковська А. І. Кібербезпека в системі трансформації управління бізнес-організацією. Трансформація менеджменту бізнес-організацій: сучасні тренди та виклики : колективна монографія. Київ : Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана». 2021. С. 158-176. URL: <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/10893/1/17.pdf>
3. Caruso D., Lunkina T., Burkovska A. and Burkovska A. Assessment of the Influence of the National Bank of Ukraine Monetary Policy on Food Security of the State. *Accounting and Finance*. 2020. №4 (90), P. 45-51. DOI: [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2020-4\(90\)-45-51](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2020-4(90)-45-51)
4. Poltorak A., Burkovska A., Khrystenko O, Sukhorukova A. Dovgal I. Monitoring of relationships between indicators of food security of the states. *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science*. 2023. 1269(1), 012001. DOI:10.1088/1755-1315/1269/1/012001
5. Shebanina O., Burkovska A., Poltorak A., Burkovska A., Petrenko V. Management of the Informational Potential of Eco-Hotels in the Conditions of Sustainable Development of Hospitality and Tourist Destinations Based on Agricultural Enterprises in Ukraine. *Modern Economics*. 2023. 41(2023), 147-155. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V41\(2023\)-21](https://doi.org/10.31521/modecon.V41(2023)-21)

